

Στις συνήξεις, στους φωνητικούς τονισμούς, στα μισόφωνα, εξίσχυσε με μουσική έννοια.

— Στην εξιστόρηση μιας καταδρομής της τύχης το ύφος παίρνει έπαικο σκοπό, συγκερατίζεται σε ανάμεσα σημαία από ελεγειακό, ανεβάνει σε λυρική έκφραση σαν ο ξιστοριστής είναι γυναίκα και μιλεί σε όμοια της — για χαρό ή για φανταστική λαχτάρα, για θυμασμό ή μορφοφία στη λιθηντιά και για καλό θάνατο, με δημοφο λείψανο και για φανταχτερό ξόδι.

— Ακούτε τις γεροντικές ιστορίες από διάφορες φωνές όπου σας κρατούνε σένα γίγερμα όχι για την ουσία και το ύφος στο λόγο που κάποτε είναι ραψωδικός, παρά για τα σηκώματα της φωνής και τα χαμηλώματα μέσα από κρυψαστες σ' άλλα ήχητικά όργανα μουσική, σκάλες.

— Ρυθμίζει ο λόγος και το κορμί τους, και το παιδί σαν φτιάσει τη σφεντόνα του κατέχει τότε μόνο την τέχνη να σποήσει και επιδέξια να στοχάσει όταν τίλειται άρμονικά και πλαστικά ξέρει να εκφράσει με το λόγο μια παληκαρία εικόνα, να αρθρώσει καθαρά, μεστή διαγραμματα ήχου σε ανάγλυφο, μιλώντας για την εποχή πώς τη ρίχνου για να πιάσουν τα όστρηια, πώς το λιθαρι ίσοζυγίεται, και ρήχεται, πώς βασιτείται ή στέμνα στο κεφάλι, και λυγίεται τ' έρωτος κερμί κι αν είναι στο γυαλό, πώς σημαδεύεται το κικμάκι από φαρά και πώς όμορφοποιείται το κορμί για το πεζόβολο να ρίξει.

— Τα κινήματα του κορμιού σύμφωνα με την πλαστικότητα του λόγου δείχνονται υποταγμένα με ελεύθερα, στο ψυχρόματι. Έτσι στις μετρολόγους είδα έναλληλές πλούσιες, έφρασες των βυθύτερων μορφών, τών στοχαστικών των καταμωμένων νεύμα και στο κίνημα του χεριού άσπαστο από εκκρό σαν το άπλώνουν για χειρισμό στις γύρες και θλαμενες γυναίκες. Είδα το μακρο γαιμει να κατεβάζεται σε προπομένη σσηγή που ο λόγος του μερολογισιού το θέλει, και έτσι έκφραση παίρνουν στην κυριαρχία του καθολικού ρυθμού και τα ελάχιστα.

— Περισσότερο επιγραμμιατικό, ο λόγος στο άργαστήρι, στη ρούγα, και άκομη περισσότερο στο γυρισμο από το χωράφι, στο κατώφι το σπιτιού, ή άντρας στη γυναίκα, ή γυναίκα στην άντρα. Μά το σφοδρό και στοχαστικά πελεκημένο επιγραμματα ώσαν σε βάση τάφων όμορφοφιας, είναι ή κουβέντα γέροντα κάτω από ήσκιον δέντρο, στο πεζούλι έκκλησιας, στη γωνιά του σπιτιού. Όταν τα ίδια κινήματα

των γεροντικών μορφών χαραζονται σε πλούσιες γλυφές σε τέτοια απόβαθα, έρχεται ο λόγος από τη σούλα ώδηγημένος, από το κάλλος ξαπτερομένος και άρμονίζεται σε πλατειούς χορούς, σε ανάπλους ήμερες, σε εικόνα περίτεχνη, γνωστική όπως το άληθινό και το φυσικό.

— Έπειτα κατέχετε το ένστιχτο να διπλαζώσετε, να σταθίτε άρμονικά πλάι στις πηγές που εκφράζεται ο λόγος, και θα άνοιχτή ή μορφή του λόγου στις αίσθησεις σας, με την αιώνα της όμορφοφίας για σας κι' άγνωρη άπεκάλυψη.

— Ακούστε τότε τη γυναίκα να σας μιλεί για το έργο.

Την έχετε στο σύολο της όμπρός σας και με ότι κινήματα της δίνει ή φαντασία την πλάθετε. Μά όχι, ή μιλητός λόγος δίνει την έκφραση του ακάλλουσα της, και θα άδράξετε τη μορφή του έργου στο λόγο της αυτό. Σας είναι συνηθισμένο το αυτό νεκούτε τέτοια φανερώματα εικόνας, ιδέας, σε πλάσμα; Όχι. Βλέπετε και σας γελάει το δράμα, καλύτερα το κοίταγμα. Σαν άκούστε, όπως βαθιά προσέχετε την ξάστερη φωνή της φλογέρας της μακρινής για να ξεκαθαρίσετε το σκοπό της, έτσι σιγά σιγά θα σας άνοιχτή ή μορφή του λόγου, έκφραση τέχνης — ζωής.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΡΙΑΝΝΗΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100,000 ΔΡΧ.

ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΚΑΗΡΩΣΙΣ

31 Δεκεμβρίου 1908

Το μόνον πατριωτικόν

Το μόνον ειλικρινές

Το μόνον Έλληνικόν

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΕΓΓΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Αθήνα Δρ. 3.— Για τις Έπαρχίες Δρ. 7
Για το Έξωτερικό Δρ. Κρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρέμτες 2 Δρ. την τριμηνία συντρομής.

Κανένας δε γράφεται συντρομητής ή δε στείλει μπροστά τη συντρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κωδικία (Σύντομα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Έπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιάδρου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός υπόγειου Σιδηρόδρομου Όμόνοια), στα βιβλιοπωλεία «Έστία» Γ. Κολάρου και Σανέτου (άντικειν στα Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτορεία των Έφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Με φαλίδι και με γόμιν — Το νομοσχέδιο του κ. Καβαλιεράτου — Η συνδρομία της Βουλής — Το Έθνικό σιομάχι.

ΤΟΥΤΗ τη φορά τα παραγραμμάκια δε θα γράφονε με την όνομα, με με το φύλλο και με τη γόμιν — και σε τοδτο γαίει ο κ. Μιχ. Καβαλιεράτος ή άλλοτε οπούποτε και τόρα βουλευτής, που σαν μερώτες κριώτες, μίλησε στη συνεδρίαση του παραμηνίου Σαράτου (25 του Νοέβρη) για το Γλωσσικό ζήτημα κ' έκανε κείνη τη φασιδιώτη πρόταση, που γελάσανε άσχημα οι ολίγοι.

Έβανε κήρυμα να μη γείωνε ιδέα, σ' αήτη τη στήλη, άθάνια, το νομοσχέδιο του κ. Καβαλιεράτου και ή συζήτηση να γίνει ύστερ' ήτ' αήτη στη Βουλή. Σαν γκαίει σε γελάμε παντα ήμετε, πούτε, να γείωνε οι καταπολι μας με τα χάλια μας. Και για ήση της, θουάσομε σήμα τουτη τη στήλη.

ΚΑΙ πρώτα πρώτα το νομοσχέδιο του κ. Καβαλιεράτου και ή επίταξη, έβλαιοτε τους:

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Δημόσιος υπάλληλος όστις εν τη έστειλάσει των καθήκοντων του ήμελεν άξιοτε κείσει τσων ή άλλοτε κατα της έπισήμου γλώσσας του Κράτους περιεσάχων ή αποδέχομενος εν δημοσίαις έγγραφαις ή διδακτικαίς βιβλίοις λέξεις ή φράσεις χωδαίας, απολύεται της θέσεως ήν κατέχει μη επανεργόμενος του λοιπού εις δημοσίαις υπηρεσίαις. Ούδεμίαν ποιήν έπισύρει ή εν διδακτικαίς βιβλίοις πα-

κανείς έτσι στολισμένη. Έβταν τόσο άλλοιώτικη, τόσο φοβερή σαν κανένα φντασμα. Γύριζε έτσι άπάνου κατου σ' όλο το σπίτι, κ' είχε το κουράγιο να βγί και στο δρόμο σι κείνη την καπάντια. Μόλις την είδα έμεινα. Της λέω, εδ ή ντρέπεται, Άννούλα, νάχης πένθος και να καθισαι να στολίζεσαι με λουλούδια; Και τί μευ άπάντησε; «Ίσα ίσα, αφού έχω πένθος μέσα μου, πρέπει να στολιζομαι άπ' όξω».

ΓΙΑΓΙΑ. Καμήνε και σύ. Παιδί είναι, που θέλει να διασκεδάση τη λύπη της. Παιζει το τσαμένο μου, δεν κάνει κανένα κακό.

ΦΙΝΤΗΣ. Άς παιζει, μα δε παιζει ξέρω γώ, όπως συνηθίζουνε να παιζουν όλα τα παιδιά, με κάποια λογική. Αυτή όμως δεν έχει διόλου μυαλό. Θέλει άδιάκοπη τιμωρία για να φτιαστή.

ΓΙΑΓΙΑ. Μη για το Θεό, μη τέτοια πράγματα και θα μου παιδη τίποτα σε παιδί. Είδες πόσο άδυνατίσει τόρα τελευταία; Με το καλό, πάντα με το καλό θέλει κυβέρνισμα. Έστεικ από το θάνατο της μακαρίτισσας της μητέρας σου, έχει άπ' αυτου της ένα αιώνα φόβο, ένα πιστοταινό τρίνο, κάποια νευρικότητα στα κινήματα της, στα φερμάματα της, άκόμα και στη σείψη της. Λαίπν τα

άγρια μαλλώματα σου, περισσότερο κακό μπορεί να της κάμουν παρά καλό. Άχ! κ' ή καμήνη μου ή κόρη, ή άξέχαττή μου ή κόρη, αυτό μου έλεγε πάντα όταν ζούσε. Με το καλό τα παιδιά, πάντα με το καλό.

ΦΙΝΤΗΣ. Η μακαρίτισσα που είχε αυτές τις στραβές ιδέες, αυτές τις άδυναμίες, για την άναθροφή των παιδιών, τιμώρησε μονάχη της τον έκυτό της. Αυτή δημιούργησε το σκληρό χαρακτήρα και τ' άγύριστο κεφάλι εκείνου του γιού μου, ίσαμε που τον είδε να παίρνει δρόμο άπ' δώ μέσα, και τότε άρχισε τα κλάμματα, όπου το μαράζι την περιτριγύρισε δληνη και την πήρε μια φορά για πάντα κι' άγύριστα...

ΓΙΑΓΙΑ. Κι' ως τόσο πάντα τόλεγε, πώς ο Σταύρος δε θάφευγε από το σπίτι του ποτέ, αν έπύ ήζερας τον καλό τον τρόπο, το μαλακό, τον ήσυχο, για να τονε πείσης και να τονε κατορθώτης να κάρη τα θελήματα σου.

ΦΙΝΤΗΣ. Όσο για μένα, καλύτερα που τονε ξεφορτώθηκα από πάνω μου. Τέτοιος που έβταν, θα με βασάνιζε αιώνα, ίσαμε τη στερνή μου μέρα.

ΓΙΑΓΙΑ. Αν σ' άκουγε κανείς να λές τέτοια λόγια για το Σταύρο μας, ποιός ξέρει τί μπορούσε

να βάλη με το νου του. Έβταν κανένα παραλυμένο το παιδί; Έβχε τίποτα κακές συνναστροφές; Άφινε ποτέ το σπίτι του, για να τρέξη και να υπερπηκνέψη στους δρόμους; Τίποτα άπ' αυτά, το καμήμένο μου. Αυτό ένα δρόμο ήζερε, σκολειό και σπίτι, σπίτι και σκολειό.

ΦΙΝΤΗΣ. Έβταν άγύριστο μυαλό, άδύμαστο, κ' είναι το ίδιο αυτό σε να είχε τα πιο κακά έλαττώματα. Είναι αλήθεια, πώς έβταν καλός μαθητής, γι' αυτό κ' εγώ θουάσαι, άμα τελείωσε το γυμνάσι, του είπα να ξεκολούθησε με επίσημη, όποια έχει κλήση δεν τονε σενοχώρησα γι' αυτό... Έβχε άνάγκη ή οικογενεια μες, τονεμά μας ν' αποχτήσι ένα γραμμιατικό, ένα σπουδαμένο, ένα έπιστήλεια, για πολλούς λόγους. Χρήματα είχαμε, μες έλειπε και μια ήηση στην καλή κοινωνία που μόνο ένα έπιστομα κς μπορεί να την αποχτήση. Κι' αν μ' άκουσε τότε, κ' εγώ θα είμουνα γχαριστημένος άπ' αυτόν, κ' ή μητέρα του δε θα μαράζωνε και δε θα χρισταν λήθη άπ' τον καμήό της, κι' αυτός δε θα κατακτούσε ένα τυχοδιώκτης.

ΓΙΑΓΙΑ (που τα μάτια της είναι βουρκωμένα). Το παιδάκι μου, το παιδάκι μου, όσα τα συλλογι-